

Pensions Committee 30.9.2010

EU:n Vihreä kirja

Komissio julkaisi kesällä Vihreän kirjan Riittävien, kestävien ja turvattujen eurooppalaisten eläkejärjestelmien kehittämistä. Jung Lichtenberger komission Vakuutus- ja eläkeyksiköstä oli kertomassa kirjan taustasta sekä tulevista toimenpiteistä:

- tausta: finanssikriisi pahentanut väestötieteellisiä haasteita, Presidentti Barroson poliittiset linjaukset sekä kansalliset eläkeuudistukset
- veroasiat jätetty suosiolla ulkopuolelle
- kirjasta neuvottelu 29.10. Brysselissä (Groupelta siellä edustus, ainakin PC:n pj)
- kommentit on pyydetty 15.11.2010 mennessä (Groupe antaa omansa, pienryhmä kokoaan keskustelun pohjalta)
- tulossa 2-3 valkoista kirjaa vuoden 2011 aikana
- IORP-direktiivin uudistus 2011

Regulatiivisia haasteita asettaa

- maksuperusteisten järjestelmien merkittävä lisääntyminen
- yli rajojen toimivien eläkerahastojen perustamisen/toimimisen helpottaminen
- eri säännöt sekä hallintotavoissa, riskien hallinnassa että sijoittamisessa
- tiedottamisen vahvistaminen, virtaviivaisen talouskoulutuksen järjestäminen
- riskiherkät ja vastasykliset rahastointisäännöt
- etuudet takaavat järjestelmät
- maksut nousevat, mutta eläkkeet pienenevät
- sosiaalisesti vastuulliset sijoitukset

Keskustelussa Lichtenbergerin kanssa tuli esiin:

- Miten välttää, ettei EU säädökset pilaa nyt tehtyjä uudistuksia eri maissa?
- Jotta eläkejärjestelmät voivat olla kestäviä, täytyy niiden perustua kansantalouteen. Täten on mieluummin pyrittävä kasvattamaan työntekoa kuin muulla tavalla valtioiden velvoitteita (esim. muita kuin työntekoon perusteisia eläke-etuuksia).
- Suuri huoli maksuperusteisten järjestelmien jäsenten riittävästä riskien ymmärtämisestä. Monet kuvittelevat järjestelmään tullessaan, että etuudet ovat taattuina. Tiedottamisen hoitaminen ja varsinkin ihmisten saaminen kiinnostumaan asiasta ovat isoja kysymyksiä.
- Vastasyklisyyden aikaansaaminen tarvitsee lakimuutoksia, sillä hyvinä aikoinakaan ei työnantajilla ole halua siirtää rahaa eläkejärjestelmien puskurirahastoihin, sillä sen jälkeen ne ovat järjestelmän jäsenten rahaa.

Committeen sisäisessä keskustelussa tuli esille

eläkkeelle jäämisistä:

- EU:n on vaikea puuttua eri maissa säädettäviin eläkeikiin
- eläkeiän nostossa draiverina on I pilarin eläkkeet, mutta II pilarin eläkkeet seurannevat kyllä perässä
- joissakin maissa on vaikea nostaa eläkeikää jo sen vuoksi, että ikääntyvillä on suuri työttömyysaste

- saksassa varhaiseläke leikkaa eläkettä huomattavasti
- kerroin Suomen elinaikakertoimesta, Puolassa suunnitellaan hieman samanlaista
- todettiin, että automaattisten eläkkeen sopeuttamismekanismien tulee olla aktuaaristen perusteiden mukaisia ja pohjautua väestötieteeseen

eläkeoikeuden siirrettävyydestä:

- vaihtelevia sääntöjä, osassa kertyneen etuuden menettää, jos lähtee pois maasta
- todettiin tämän olevan enemmän poliittinen kuin aktuaarinen kysymys

yhteisistä solvenssivaatimuksista:

- tarvitaan tietyn tasoinen turva kaikille eläkkeille, mutta turvaavuuden välineet riippuvat siitä, miten järjestelmät on rakennettu. Samanlaisilta tuotteilta tulee olla samanlaiset vaatimukset

tiedonannosta:

- tiedonanto ja tietoisuuden lisääminen ovat tärkeitä
- ei kuitenkaan aina auta, sillä riskejä ja järjestelmien monimutkaisuutta monesti aliarvioidaan

Eläkkeet ja solvenssi

Lichtenberger antoi kiitokset committeen tekemästä ansiokkaasta raportista. Hänen kommenttinsa paljon puhuttuun eläkkeet erilaisia kuin vakuutukset - asiaan oli, että eroa on ainakin se, että vakuutus sopimusta ei voida muuttua sopimuksen teon jälkeen, mutta eläkelupauksia voidaan.

Todettiin, että jos joku maa haluaa tehdä samanlaisen tutkimuksen kuin raportin viisi maata ovat tehneet, niin konsepti voidaan lähettää ja saadut tulokset lisätä raporttiin.

Eläkefoorumissa 24.9.2010 Karel van Hulle oli vahvistanut, että IORP-direktiiviä ja solvenssi II:n soveltamista IORP:hin tullaan käsittelemään vuoden 2011 aikana komissiossa, vaikka Vihreästä kirjasta ei muita asioita nousisikaan.

Strategian suunnittelu

Sihteerien muuttaminen Brysseliin parantaa yhteydenpitoa komissioon. Lisäksi etsitään ammattitaitoisia ja hyviä suhteita omaavia ihmisiä, jotka edustaisivat Groupea eri tahoilla ja toisivat sen mielipiteitä paremmin esille. Täten päästäisiin paremmin vaikuttamaan.

Philip Shierin puheenjohtajuus on katkolla vuoden päästä, joten halukkaiden jatkajien pyydettiin ottamaan yhteyttä.